

Nyhetsbrev fra URBACT

November 2014

URBACT NOVEMBER 2014:

- URBACT III-PROGRAM TIL KOMMISSJONEN
- STYRKER BÅNDENE MELLOM PROGRAMMENE
- MARKEDENES ROLLE I BÆREKRAFTIG BYUTVIKLING

LEDER

De nye medlemmene i Europakommisjonen, under ledelse av formann Jean-Claude Juncker, ble nylig valgt av Europaparlamentet. I en mer beskjeden tone ble URBACT III-programmet innsendt på vegne de 28 EU-landene, Sveits og Norge.

Strategikartet utarbeidet av URBACTs forvaltningsmyndighet Generalkommisjonen for likestilling mellom landene (CGET) skal etter planen godkjennes av Europakommisjonen innen utgangen av 2014. På lik linje med forrige programperiode vil byene være hovedaktørene i URBACT III. I tillegg kan lokale, regionale og nasjonale partnere være med for å løse byproblematikk på tvers av landegrensene.

Den første utlysningen for bynettverk under URBACT III er planlagt med oppstart i februar/mars 2015.

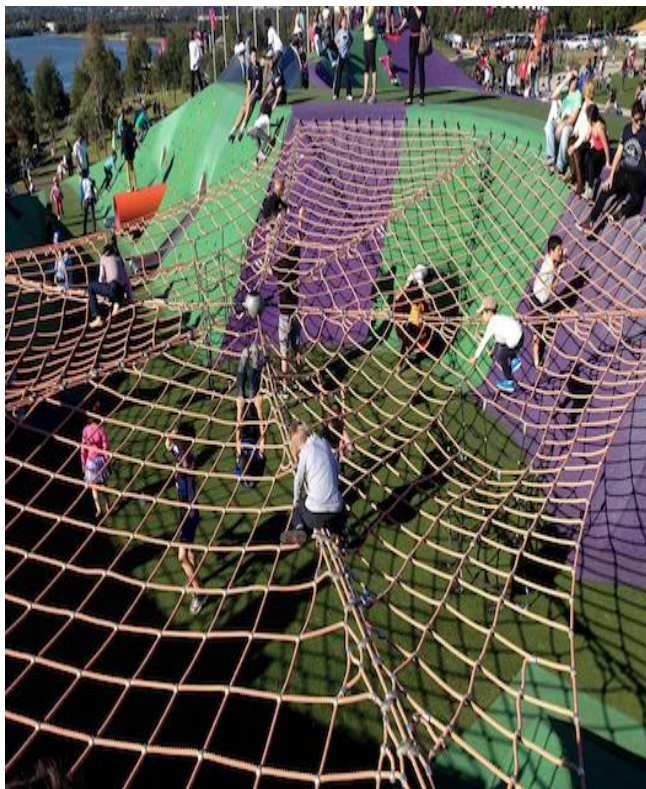
Før den første utlysningsrunden avholdes det nasjonale informasjonsmøter i nært samarbeid med de aktuelle departementene i de 30 landene som deltar i URBACT-samarbeidet. Du finner regelmessig oppdatert informasjon om disse møtene på URBACTs egne nettsider. Still gjerne spørsmål du måtte ha via URBACTs kontaktskjema, og husk at URBACT-nettverket er en enestående mulighet for byplanleggere, folkevalgte og andre beslutningstakere til å finne praktiske løsninger på byrelaterte problemstillinger innenfor et europeisk rammeverk.

Som alltid krever deltagelse i et slikt nettverk gode forberedelser.

Emmanuel Moulin, leder for URBACT-sekretariatet

STYRKER BÅNDENE MELLOM DE INTERREGIONALE PROGRAMMENE

Michel Lamblin, programdirektør, **INTERREG IVC/Europe**; Emmanuel Moulin, leder for sekretariatet, **URBACT**; Peter Mehlbye, leder for **ESPONs koordineringsenhet** og Petra Masáková, leder for forvaltningsmyndigheten, **INTERACT** diskuterer endringer i strukturen og mandatet for programmene deres, og hva som gjør dem forskjellig fra de andre i programperioden 2014 - 2020.

– Hva har programmet ditt oppnådd og hvordan kan du dokumentere det?

Michael Lamblin, Interreg IVC/Europe:

– I løpet av Interreg IVC-perioden har godt over 400 god praksis-metoder blitt overført fra én region til en annen. Rundt 430 lokale og regionale politiske verktøy har blitt utviklet eller forbedret ved hjelp av kunnskap som er delt gjennom samarbeidet. Videre ble det brukt 710 millioner euro – over dobbelt så mye som programbudsjettet – av nasjonale og

regionale fond for å iverksette de gode praksisene lært i løpet av INTERREG IVC. Over 6000 medarbeidere fra lokale og regionale enheter har vært involvert i dette arbeidet, og disse har dermed styrket sine beslutningsferdigheter. I 2006 ble det stilt spørsmål om programmet behandlet for mange temaer innenfor regional utvikling. I dag er programmet en integrert del av samholdspolitikken.

Emmanuel Moulin, URBACT:

– En av de store prestasjonene er resultatet av de lokale handlingsplanene som byene må utarbeide som en viktig del av nettverksarbeidet. Over 90 prosent av byene bekrefter i en fersk studie at deres lokale handlingsplan var blitt gjennomført innen ett år etter slutten av nettverksaktiviteten deres. Innenfor samme tidsrom iverksatte én tredjedel av byene over halvparten av tiltakene i handlingsplanen, og det er selvfølgelig positivt for de som bor i byene, som jo er sluttmottakerne i våre nettverk. En studie av våre kapitaliserings- og kommunikasjonsaktiviteter viser dessuten URBACTs evne til å fremme bærekraftig byutvikling ikke også til byer og organisasjoner i Europa som står utenfor samarbeidet. Av over 400 byplanleggere, beslutningstakere og byeksperter svarer 85 prosent at de har styrket kunnskaper om integrert byutvikling.

– **Petra Masáková, INTERACT:**

– Mellom 2007 og 2013 ga INTERACT reell støtte til EUs territorielle samarbeidsprogrammer, nasjonale myndigheter og andre samarbeidsaktører, blant annet gjennom programstyring og –kontroll, makroregionale strategier, kapitalisering, kommunikasjon av programmet og prosjekterresultater, samt forberedelse til den nye programperioden. Alle programmene har, riktignok i ulikt omfang, benyttet seg av INTERACT-tjenester. En gjennomsnittlig tilfredshetsrate på 4,19 av 5,00 viser at deltakerne på INTERACT-arrangementer setter stor pris på den støtten de får. Det er sider ved INTERACT-tjenestene som kan være vanskelig å demonstrere med harde fakta og tall, men vi kan si at INTERACT i stor grad bidro til harmoniseringen og forenklingen av programmene, og til at arbeidet i de ulike programmene ble mer synlig.

Peter Mehlbye, ESPON:

– ESPON har en spesiell rolle: Gjennom å levere sammenlignbar tverreuropeisk dokumentasjon om territorielle strukturer, trender, perspektiver og effekt av politikk bidrar programmet til å gi politikktutforming et solid grunnlag. I forrige periode økte kunnskapsbasen for informert politikktutforming vesentlig takket være mer enn

100 prosjektaktiviteter som involverte et stort antall forskere og eksperter fra hele Europa i tverrnasjonale prosjektgrupper. Dokumentasjonen ble brukt i politiske kontekster og i målrettede analyser sammen med aktører fra byer, regioner, nasjonale myndigheter og andre programmer. Gjennom videreutvikling av verktøy som ESPON-databasen økte bevisstheten og bruken av territoriell dokumentasjon som gir et europeisk perspektiv til politiske beslutninger.

– *Hva var den viktigste lærdommen fra forrige periode? Hva må forbedres og hva kan beholdes?*

Emmanuel Moulin, URBACT:

– Mellom 2007 og 2013 utviklet vi det vi kaller **URBACT-metoden**, som er et nøkkelelement i våre læringsaktiviteter. Metoden er en kombinasjon av blant annet engasjement fra lokale aktører, fokus på lokale handlingsplaner og det tverrnasjonale læringsmiljøet. Denne metoden har i stadig større grad blitt varemerket til URBACT. Ingrediensene er enkle, men byene setter stor pris på dem. Det er de gode resultatene et bevis på. Samtidig må vi se mer på hva som skjer med de lokale handlingsplanene etter at URBACT-nettverket er avsluttet. Vi er allerede i gang med å teste ut en ny type nettverk fokusert på levering og iverksettelse av handlingsplaner. Vi håper å ta denne ideen videre og gjøre den til et fast element i URBACT III.

Peter Mehlbye, ESPON:

– Den viktigste lærdommen er at fornyelse er nødvendig. Forbedringene må inkludere mer bruk av resultatene fra ESPON i praktisk politikk for byer og regioner. Videre trengs det mer kapasitet for å overføre kunnskap og kommunisere resultater raskt når politiske prosesser krever det. Til sist er det nødvendig med en dyptgående overhaling av den administrative settingen. Produksjonen av ny territoriell dokumentasjon, samt vedlikehold og forbedring av kunnskapsbasen må imidlertid fortsette. Dokumentasjonen gir et godt sammenligningsgrunnlag for byer, regioner og større områder sett fra et europeisk perspektiv.

– *Hvordan definerer du kapitalisering og hva vil ditt framtidige kapitaliseringsarbeid innebære?*

Petra Masáková, INTERACT:

Kapitalisering dreier seg om effektiv bruk av kunnskap og erfaringer som allerede er innhentet av en selv eller andre. INTERACTs målsettinger for kapitalisering er hovedsakelig å forbedre synligheten og tilgjengeligheten til kunnskap og resultater produsert gjennom Interreg-programmer

og –prosjekter. INTERACTs bidrag til det generelle kapitaliseringsarbeidet starter med KEEP, en søkbar database basert på prosjekter og partnere innenfor Interreg-samarbeidet. Én av våre spesifikke målsettinger er å forbedre innhenting og kommunikasjon av programresultater. For å gjøre det må vi være godt koordinert med resten av de interregionale programmene, særlig Interreg Europa.

Emmanuel Moulin, URBACT:

– URBACT II var det første interregionale samarbeidsprogrammet med egen drift og eget budsjett til kapitaliseringsformål. For oss er kapitalisering produksjon av ny bykunnskap basert på eksisterende erfaringer og kunnskap, også fra lignende eller komplementære prosjekter og programmer. Vi har som mål å sikre at byplanleggere og beslutningstakere på alle nivåer får økt tilgang til temakunnskap fra URBACT, og at de deler sin ekspertise innen bærekraftig byutvikling. For å gjøre dette må vi utvikle metoder som samler og deler kunnskap. Blant annet planlegger vi et nytt interaktivt nettsted som skal være klart innen begynnelsen av neste år. Nettstedet skal fungere som en kunnskapsplattform ved hjelp av temaeksperter. Vi har også planlagt å styrke samarbeidet med andre organisasjoner som er aktive innenfor bærekraftig byutvikling. Selvsagt vil vi også bidra til nasjonale og EU-initiativer som en del av den europeiske urbane agendaen.

– Hva slags programmer vil dere finansiere i fremtiden?

5

Michael Lamblin, Interreg IVC/Europe:

– Vi vil fortsette å finansiere interregionale samarbeidsprosjekter. Forskjellen fra forrige periode er at alle prosjekter blir pålagt å utvikle en handlingsplan. I tillegg vil en utvidet oppfølgingsfase gjøre det mulig for programmet å innhente informasjon om effekten av politiske endringer, når de faktisk skjer. Når det gjelder partnerskap jobber vi fortsatt mot offentlige myndigheter og de med ansvar for iverksettelse av politikk. En ny utvikling er at private allmenntilgjengelige som driver med politikktutforming også kan søke om finansiering.

Emmanuel Moulin, URBACT:

– Tre typer nettverk for handlingsplanlegging, iverksettelse og utvikling av god praksis vil finansieres, ikke bare nettverk for handlingsplanlegging som i forrige periode.

Peter Mehlbye, ESPON:

– Det nye samarbeidsprogrammet vil formelt kun ha ett prosjekt med én enkelt mottaker, ESPON EGTC. Arbeidet og aktivitetene vil fortsette å produsere territoriell dokumentasjon gjennom undersøkelser og mer analyse definert av politiske behov.

Fornyelse av gamle markeder – et verktøy for bærekraftig byutvikling

Markeder er like gamle som byer. Og i hver by og hvert land er markeder vidt forskjellige. Men i alle tilfeller skaper de møteplasser, virksomhet og jobber. Her ligger også potensialet for bærekraftig byutvikling, skriver Núria Costa, sjefspartner i URBACT Markets.

Læreren min, Jesus Contreras, fortalte meg for 30 år siden at markeder i det nittende århundre var steder der personer møttes og organiserte bryllup. I dag arrangeres bryllup i stedet i samfunnshus og på diskoteker. Men inntrykket er i endring; enkelte steder begynner markedsbesøk igjen å bli trendy, og kanskje vil man snart begynne å planlegge nye bryllup på et marked.

Hvis du besøker Camden Market i London, er gjennomsnittsalderen til de besøkende ganske lav, særlig om sommeren når gatene fylles av tusener av engelskstudenter på språkreise og andre studenter. Ett av målene der er å lokke Camdens lokale kjøpere tilbake til markedet igjen.

I Barcelona, der markeder primært er for mat, flokker unge par til markedene lørdag morgen for å gjøre innkjøp. De er stadig mer opptatt av å kjøpe sunn og kortreist mat med høy kvalitet, og ønsker personlig oppfølging fra selgerne.

I hver by og hvert land har markeder ulike funksjoner basert på ulike kulturelle forhold. På et nylig besøk til Londons markeder organisert av den britiske partneren i URBACT Markets, så vi særegenhetene ved disse markedene. De drives ofte privat, er sentrale i offentlige byrom-tiltak, og bygger forretningskonsepter med autentiske prosjekter og eiendommer. Slike initiativer kan være positive for byplanlegging, tjenester og sysselsetting. I denne sammenhengen er lokale myndigheter ofte ansett som en reguleringsmyndighet framfor en tilrettelegger.

I Sør-Europa styres markedene vanligvis av offentlig sektor. Torino, Athen og Barcelona er eksempler på at lokale myndigheter engasjerer seg sterkt i å sette opp fasiliteter og organisere selgere for å sikre at markedene sørger for matforsyningen, samtidig som de gir byene andre fordeler. Offentlig-private samarbeid vektet i disse tilfellene til fordel for offentlig sektor, mens det i den anglosaksiske verden ofte er motsatt.

Sannsynligvis vil det være positivt for begge modellene at ytterpunktene flyttes nærmere hverandre. Men forskjellene handler ikke bare om graden av offentlig og privat engasjement, de dreier seg også om hvilken markedstype vi ønsker. I Sør-Europa er matkultur og gastronomi en del av hverdagen, og ulike matprodukter opptar stor plass på markedene. I London eller Wrocław, der mat ofte bare ett av mange produkter, kan man forbedre velferden til byboerne ved at man setter opp utsalgssteder som fokuserer på sunn og kortreist mat.

Selv om vi ser svært ulike tilnærminger, er markedene utvilsomt svært verdifulle verktøy for å forandre byer, uavhengig av hvor initiativet stammer fra. Markedene kan fremme oppgraderingen av nabolag, skape arbeidsplasser og styrke små og mellomstore bedrifter. Videre er markedene viktige for å distribuere produkter som representerer en bærekraftig utvikling og en sunn livsstil.

I strategien for å videreutvikle markedene som en bestanddel i bærekraftig byutvikling må man ta hensyn til flere forhold:

For det første må virksomheten være **lønnsom**. Markedene må med andre ord være kommersielt bærekraftige.

For det andre må utviklingen og utbedringen av markeder, og dermed også lokalmiljøet, baseres på en **delt forpliktelse** mellom selgere og lokale myndigheter, både når det gjelder målsetting, tiltak og finansiering. Dette er viktig for både strategi og styring.

Til sist bør lokale myndigheter se på markeder i et **integrert perspektiv**, og ta hensyn til byplanlegging og miljømessige og sosiale fordeler på lik linje med økonomiske fordeler.

Byer er kompliserte økosystemer der organisering, sømløs styring og trivsel eksisterer side om side med mange andre faktorer. Markeder er et verktøy som muliggjør forbedringer på mange områder. URBACT Markets' «**Market Handbook**» presenterer fordelene og mulighetene, og byr på gode prosjekteksempler fra deltakerbyene Athen, Barcelona, Dublin, London, Pécs, Suceava, Torino, Tolouse og Wrocław.

Les mer:

[URBACT miniside: Urbact Markets](#)

[URBACT-artikkel: Athen, en URBACT matmetropol](#)

URBACT II

URBACT er et europeisk utvekslings- og læringsprogram som fremmer bærekraftig byutvikling.

Det gjør byer i stand til å arbeide sammen for å utvikle løsninger på store byutfordringer og styrker byene som nøkkelaktører i løsningen av stadig mer komplekse samfunnsproblemer. Programmet hjelper byene med å utvikle nye pragmatiske og bærekraftige løsninger som integrerer økonomiske, sosiale og miljømessige dimensjoner. Gjennom programmet kan byene utveksle arbeidsformer og erfaringer med fagpersoner som er involvert i storbypolitikk hele Europa. URBACT er 300 byer, 29 land og 5000 aktive deltakere.

www.urbact.eu/project